

იდუმალებით მოცული ფაუნა პალეონტოლოგიაში

დავით ბერულავა

dato.berulava038@ens.tsu.edu.ge

გეოლოგიის დეპარტამენტი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

უნივერსიტეტის ქ.13, თბილისი, საქართველო, 0186

პალეონტოლოგიაში ცნობილია მრავალი ორგანიზმი, რომელთა მორფოლოგიური თავისებურებები და ევოლუციური პოზიცია დღემდე დებატების საგნად რჩება. წარმოდგენილი მასალა მიმოიხილავს სხვადასხვა გეოლოგიურ ეპოქაში აღმოჩენილ ე. წ. „promlebic fossil“-ს, რომელთა კლასიფიკაცია გართულებულია სხეულის არასტანდარტული აგებულების, უნიკალური ორგანოების არსებობისა და თანამედროვე ცოცხალ ჯგუფებთან სუსტი მსგავსების გამო. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ისეთ პრობლემატურ ორგანიზმებს, როგორიცაა *Tullimonstrum*, *Typhloesus wellsi*, *Nectocaris* და მასთან მონათესავე ფორმები, აგრეთვე ედიაკარის ბიოტის წარმომადგენლები (*Dickinsonia*, *Namacalathus*, *Proarticulata*). განხილულია მათი აღმოჩენის ისტორია, ძირითადი ჰიპოთეზები მათი ბიოლოგიური ბუნებისა და სისტემატიკური კუთვნილების შესახებ, ამ ჰიპოთეზების არგუმენტები და შეზღუდვები. ცალკე არის განხილული პრეკამბრიული ეპოქის ერთ-ერთი ყველაზე ადრეული და სადავო კომპლექსი — ფრანსელვიული ბიოტა, რომლის შესაძლო ბიოგენურობა მნიშვნელოვნად ცვლის წარმოდგენებს მრავალუჯრედიანი სიცოცხლის ევოლუციის ქრონოლოგიაზე.